

היום נלמד בעזרת ה':

שבת דף קכט

חיה (= יולדת) כל זמן שהקבר (= הרחם) פתוח, בין אמרה צריכה אני ובין לא אמרה צריכה אני, מחללים עליה את השבת. ואם נסתם הקבר, בין אמרה צריכה אני ובין לא אמרה צריכה אני, לא מחללים עליה את השבת. מר זוטרא שנה כר (לקולא): כל זמן שהקבר פתוח, בין אמרה צריכה אני ובין אמרה לא צריכה אני, מחללים עליה את השבת וכו'.

מאימתי היא פתיחת הקבר (שמחללים עליה את השבת)? לדעת אביי משעה שתשב על המשבר (= מושב היולדת). לדעת רב הונא משעה שהדם שותת ויורד, ויש אומרים משעה שחברותיה נושאות אותה בזרועותיה, שכבר אינה יכולה ללכת.

עד מתי פתיחת הקבר (שמחללים עליה את השבת)? לדעת אביי עד שלשה ימים מהלידה. לדעת רבא עד שבעה ימים, ויש אומרים שלשים יום.

יש שלשה זמנים חלוקים ביולדת: בתוך שלשה ימים מהלידה בין אמרה צריכה אני ובין אמרה לא צריכה אני, מחללים עליה את השבת. משלשה ועד שבעה ימים מהלידה אם אמרה צריכה אני מחללים, ואם אמרה לא צריכה אני אין מחללים. משבעה ועד שלשים אפילו אם אמרה צריכה אני אין מחללים, אבל עושים ע"י גוי. וכפי שאמר עולא שכל צרכי חולה עושים ע"י גוי, וכפי שאמר רב המנונא שחולה שאין בו סכנה מותר לומר לגוי שיעשה עבורו רפואה, אבל חולה שיש בו סכנה עושים לו רפואה ע"י ישראל.

יולדת לא תטבול כל שלשים יום מלידתה, מפני הצינה. דין זה נאמר אם היא טובלת לטהרות, אבל אם בעלה עמה היא טובלת אפילו בתוך שלשים יום, מפני שבעלה מחממה בתשמיש.

עושים מדורה ליולדת אפילו בתקופת תמוז, וכן למי שהקיז דם והצטנן, ולחולה.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

הגמרא מביאה מעניין ההקפדה לא להצטנן לאחר הקזת דם, וכן דברים נוספים שצריך להקפיד עליהם לאחר הקזה.

מותר לקשור את הטבור של הוולד בשבת, רבי יוסי אומר שמותר לחתוך את הטבור, ולטמון את השליא (שהיא סגולה לחמם את הוולד). ומודים חכמים לרבי יוסי בתאומים הקשורים זה בזה שמותר לחתוך להם את הטבור, משום שכל אחד נמשך לצד אחר ועלולים לבוא לידי סכנה.

כל האמור בפרשת תוכחה שהוכיח הנביא יחזקאל את ישראל מותר לעשות ליולדת בשבת: ליילד את הוולד, לחתוך את הטבור, לרחוץ את הוולד, למלוח אותו כדי להקשות את בשרו, לעטוף אותו בבגדים (ואין זה 'אסובי ינוקא' האמור לעיל בדף קכג שאסור לעשותו בשבת, ששם מדובר ליישר את אבריו בידיים וכאן זה ע"י ליפופו בבגדים).

